

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Roma Sancta sive Benedicti XIII. Pontificis Maximi &
Eminentissimorum & Reverendissimorum S. R. E.
Cardinalium Viva Virtutum Imago Æri & literis in
perennaturam Virtutum memoriam incisa**

Conlin, Johann Rudolph

Augustæ Vindelicorum, Anno MDCCXXVI

VD18 10209328

No. XXVII. Joannes Baptista Bussius Viterbiensis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72633](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-72633)

No. XXVII.

JOANNES BAPTISTA BUSSIUS VITERBIENSIS.

Joannes Baptista tit. S. Mariæ in Arâ Gœli Cardinalis Bussius, Viterbiensis, Episcopus Anconitanus natus est 2. Aprilis Anno 1657. Patriam natus Viterbium, quod Fanum Voltumnæ veteres indigitârunt. Haud longè à Volfinensi lacu in Cimini montis jugo situm est, publicis universæ Hetruïæ conventibus olim celebratum. Postea eversis idolis verum in Aris locatum Numen adoravit, & ita adoravit, ut multâ Purpurâ, quam sœvissimorum Tyrannorum sanguinolenta sitis extorserat, condecoraretur. Modò etiam Sacrâ Purpurâ Romanâ condecoratur, in quam Bussiorum Viterbiensium glriosus sanguis immigravit. Jaëtet se Urbs splendida Viterbium, intra suos catacumbos quatuor summos Orbis Hyerarchs placidè in adventum Domini requiescere; Sed debitum mortuis honorem viventium merita resuscitant. Joannem Baptistam Bussium loquor, Virum à Sapientiâ & Religione spectatissimum, ore disertum, moribus gravem; & qui demum in juribus Pontificiis acerrimè propugnandis nunquam non totus stit. Quod in suâ ad Colonenses Nuntiaturâ luculenter exhibuit, ubi inter illos, quibus Germania exagitabatur, belli turbines, Sol omnibus luxit; & ne Ecclesia Coloniensis, urbe à præsidariis Prussis infessa, detrimenti quidpiam caperet, omni studio invigilavit; & cum non desuissent, qui velificandum necessitatibus crederent, aliam tamen & laudabiliorum viam Dynasta integerrimus inibat, non passurus ullam vel levis conniventiae labem suæ Nuntiaturæ adhærescere; etiam Magnatum offensas (que plerumque in probissimum quemque cadunt) non reveritus, dum cœli, dum Sacré Sedis, dum Religionis, quam ubique fartam tectam volebat, causam propugnabat. Probè videlicet recordabatur, se apud cœlebratissimam Ubiorum gentem Nuntium agere, cuius summum in propugnanda Religione studium per tot retro sæcula admirandum in modum emicuisse. Hinc alteram illam, quâ nostra Germania gloriatur, Romam accurratori studio sibi servandam ducebat. Enimvero Orthodoxa fides, Coloniis Agripinæ portento ab orbe condito prorsus inauditæ, nec fortassis unquam deinceps audiendo introducta, inter decumanas afflantis hærefis procellas sumillimo prodigo in hanc usque diem intemerata stetit. Primus Præco & Fundator Religionis fuerat Sanctus Maternus, quem Sanctus Petrus eò immiserat, & qui ab Anno Christi 88. usque ad annum 128. verum Christi Evangelium ibi prædicavit. De eo apud Gellen. libr. 1. Syntag. 5. tradditur, quod fuerit adolescens in Nain annorum novendecim, quem Christus Salvator noster Anno reparationis nostræ XXXII. in authunno circa idus Septemb. resuscitaverat;

qui-

qui que idem procul Divæ Mariæ Magdalena fuisse perhibetur. Ex illo tempore Maternus Christum coluit, ejusque fidem disseminavit; & cum eo Eucharius & Valerius, viri sanctitate & literis exculti. Iis comitibus in Alsatiam venerat, ut annunciat Evangelium; ibi in villâ, quæ Legia dicitur, rursus vitâ funditus erat; & cùm jaceret quadraginta diebus in sepulchro, acciderat ei, quod ab orbe condito, credo, nulli; Nam altera vice rursus excitatus baculo sancti Petri Apostoli, cui Deus majora, quā se patrata miracula promiserat, hīc denique apud Ubios decimam nonam, aliasque legiones, fulminatrices à fortitudine dictas, verum Deum agnoscere fecerat. Præfuerat autem Ecclesiæ Coloniensis ut Pastor & Episcopus, quadraginta integris annis, tot quot in sepulchro latuerat diebus, ab Anno Christi 88., usque ad annum 128. quando Dominicâ post Trinitatem XVI. Evangelium legebatur de se ipso resuscitato in Naim, tertia vice mortuus est. Ætas ejus major fuit 115. annis. Is fuerat Ecclesiæ Coloniensis ortus; neque etiam ingratum lectori opus præstitero, si mirificum Religionis studium, quō Colonienses perpetuò postea exarserunt, unā oculis subjiciam; nec extra thematis mei propositam materiam inutiliter exorbitatus sum, si luculenter demonstravero, unde Coloniæ Agripinæ coemeritæ sint, ut Nuntius Pontificius, honore in nullam aliam urbium Imperialium cadente, perpetuò in iis resideat. Nolo hīc antiquissima rerum monumenta retexere, licet Scriptor quidam vetustissimus, isque haud ignobilis, de eâ Urbe iis verbis usus sit: *Postquam fidem suscepisti Civitas Pranobilis, recidua non fuisti; sed in illa stabilis.* In illa posteriora tempora relabor, quibus miraculi instar fuit, Colonias servari potuisse. Quantum non periculum subierat sub Gebhardo Truchsessio, Archiepiscopo aliquando suo & Imperii Septemviro? qui Agnetis Mansfeldiæ amore misérè captus, eò proterviae prolapsus erat, ut Sacras Insulas maritali vinculo unā colligare vellet, à Protestantibus Germaniæ Principibus facilè inductus, ut novam Sponsam Ecclesiæ Sponsæ Mytratus Antistes superinduceret. At vero Senatus Populisque Coloniensis, atque imprimis Archiepiscopalis Collegii Sodales, *fideles* (ut in signorio annulo præferunt) *Ecclesia Romana Filii*, statim Truchsessum, à Gregorio XIII. Pontifice Maximo à fidelium communione sejunatum, tota ditione expulerunt, Ernesto Bayaro Substituto, qui Ecclesiam suam fideliter adversus expunctum Apostamat tuitus est, insigni eo facto coemeritus, ut ab eo anno, (fuerat millesimus, quingentesimus, octuagesimus quartus) ex domo Boica Coloniensis Ecclesia haud interrupta serie Pastores, utpote Sacrae Religionis propugnatores vigilantissimos, assumpserit; econtra Truchsessum in Bataviæ ultimam oram eliminabatur, Sacro Principatu dejectus, è Septemvirum numero expunctus, oppidis, arcibus, exercitu spoliatus, à Religione Catholica, à Christi Fidelium confortio exul, unam secum Agnetem trahens, veluti damnatus ad funestam malorum suorum originem ante oculos semper habendam, semper adversandam. Multū dixisse videar; nec tamen adhucdum pro Orthodoxis Coloniis satis. Qualis nova Ubiis tempestas exorta fuerat sub Hermanno Archiepiscopo Anno 1543. qui Bucerum Apostamat Monachum Argentorato Bonnam accersiverat: postea etiam Melanthonem à Saxoniâ evocaverat, qui cum Pistorio, Sarcerio; & ejusmodi farinæ pluribus statim velut ad novum expugnandum Ilium advolaverat. Reclamabat fortissimè, tota, quanta est, Orthodoxa Colonia, Sacrae Sedis Canonici, celeberrima Universitas, unanimi calculo conspirans Senatus, & labis omnis expers plebs civica. Provocabant omnes ad Sacram Sedem, ad Cæsaream Majestatem. Citabatur Hermanus utrobiusque, comparens nullibi fulminabatur. Mox Superis, hominibusque invisus, & ex mœrore contabescens, animam efflavit. Quo? Deus optimè nosti! laudatus

tunc

tunc fuerat à Carolo V. Senatus Coloniensis ob insignem in fide Catholicā constantiam, quod non cessisset malignis artibus, violenter impellentibus. Ad illos ipsos etiam Paulus III. Pontifex Maximus Pontificium Breve transmiserat, in quo totus fuerat in admiranda ejus Gentis constantiā ad cœlos usque efferendā. Sed unde hæc tua felicitas Orthodoxa Colonia? videlicet Magnam illam Matrem colis, quæ dum Solem Orbi progentuit, non ulla in te tenebras passa est. Coœva & collectanea es Divæ Virginis; nam eo tempore, quod Beata Virgo nata fuit, quæ Christum peperisse anno ætatis suæ 14 perhibetur, Colonia exorta est, anno videlicet ante reparatam nostram salutem XIV. sexto Saturnino, & Lucretio Vaspillone Consulibus, quod hoc programmate Germanico assignatur. *Programma* *Als Anna hat geböhren die seeligste Mutter / anagramma* ist die Reichs-Stadt Köln am erst angebauet. Inde etiam contigit, ut in perpetuam ejus rei memoriam festum Nativitatis Beatissimæ Virginis in Sacello Senatorio ab omnibus Reipublicæ Coloniensis Patribus Conscriptis solemnissimè peragatur, & Senatores semper ante ingressum Curiæ Missæ, illibi celebrandæ, intersint; & qui ibi se præsentes non sstant, etiam in Curiâ pro absentiis habeantur. Es, es enimverò Orthodoxa Colonia altera Roma, tot Sacrarum Virginum Purpurata sanguine, Tres Reges de Saba venientes tuo veluti in Solio regnantes conspiciens, Triplicem etiam Coronam in insignibus gestans, quia Academiâ, Politicâ, & Ecclesiasticâ Hyerarchia insignis existis! cuius circuitus cum quinques mille nongentis octuaginta novem passibus computetur, virtus tamen longè amplior existit. In quâ tot Sanctorum Catacumbos reperire est, ut ea laude reliquias Germaniæ urbes quam longissimè antecellas. Ubi denique Munstero teste, tot Ecclesiæ, tot Sacella magnifice exsurgunt, quot dies in anno reperias. En! quot caufæ, eaque prorsus insignes unâ concurrant, cur Urbi Coloniensi, tantis in Ecclesiam meritis inclarescenti, Pontificiæ Nuntiaturæ prærogativa jure perquam optimo competit. Hinc Sanctissimi Patris Nuntius Busius pro alterâ hac Româ, magnanimis Consiliis forriter tuerendâ, animosè stetit, non passurus, inter illa bellorum turbida alienis Sacris, militari veluti licentiâ latius extensis, inassuetos Agrippinensium oculos everberari. Insignibus suis in eâ Nuntiaturâ luculenter exhibitis animi, ingenique dotibus commeritus erat, ut ad Sacram Purpuram Anno 1712. 10. Maii advo- caretur. Postea etiam hujus Principis, omnem fastum procul exosi precibus, à Clemente XI. facilè concedebatur, ut omni pompâ seposita, veluti Privatus, urbem ingredetur. Nec tamen Solus venerat; sed suæ eum virtutes comitabantur, quarum satellitio instructus, multò gloriösius Roman intrabat, quam si triumphali invectum curru, & ad celsa Capitolia delatum, Populus Quititum aspexisset. Aspicit enimverò Sacra Roma ceu Sydus benignum in Ecclesiâ lucidum: miratur Colonia intemeratae virtutis Virum. & qui deum Religioni posthabebat omnia. Ancona non jam rudit & informis, sed eo summo Pastore excultissima, suam sibi felicitatem, cum Tantus Moderator ad clavum sedeat, aggratu- latur.

No.